

VAAKAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus / VAMK

Pelastussuunnitelma

Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus / VAMK pelastussuunnitelma

Laadittu 28.1.2015

Laatija Eero Lesonen

Viimeksi päivitetty 23.4.2024

Päivittäjä Sanna Torkko

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 48 sivua.

Sisällys

1	Johdanto	5
2	Kohteen perustiedot	6
2.1	Perustiedot	6
2.2	Muut tiedot	6
3	Organisaatio	10
3.1	Kiinteistön turvallisuushenkilöt	10
3.2	Kiinteistön työsuojeluorganisaatio	10
3.3	Turvallisuusorganisaation tehtävät	10
3.4	Kiinteistön tärkeät numerot	11
3.5	Muut tärkeät numerot	12
4	Henkilökunnan koulutussuunnitelma	13
5	Riskit	14
5.1	Tapaturmat	14
5.2	Tulipalovaarat	15
5.3	Vesivahingot	17
5.4	Sairauskohtaukset	17
5.5	Säteily- tai kaasuvaara	18
5.6	Myrskyvauriot	19
5.7	Rikollinen toiminta	19
6	Turvallisuusjärjestelyt	20
6.1	Toimitilaturvallisuus	20
6.2	Sammutuskalusto	22
6.3	Suojelumallit	22
6.4	Turvalaitteet	22
6.5	Ensiapu	23
6.6	Paloturvallisuus	23
7	Muut järjestelyt	27
7.1	Ilmanvaihtokone	27
8	Pelastussuunnitelman perehdytys	28
9	Toimintaohjeita	29
9.1	Turvallisuusorganisaatio	29
9.2	Avun hälyttäminen	29
9.3	Sairauskohtaus tai tapaturma	30
9.4	Tulipalo	31
9.5	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	31
9.6	Toiminta palohälytystilanteessa	32
9.7	Toiminta kokoontumispaikalla	33
9.8	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	34

9.9	Vesivahinko	34
9.10	Väkivallan uhatessa	34
9.11	Pommiuhka	35
9.12	Yleinen vaaramerkki	36
9.13	Sähkökatkot	38
9.14	Yleisohjeet hätä- ja kriisitilanteeseen	38
9.15	Aseellinen uhka käytävällä	39
9.16	Ennalta ehkäisy, kiireettömät tapaukset ja jälkihoito	40
9.17	Kuulutusesimerkkejä	41
10	Väestönsuojelu	42
11	Suojaväistö	43
12	Irtaimiston säilytys	44
13	Liitteet	45
Liite A	Alkusammuttimien käyttöohjeet	46
A.1	Sammuttimet	46
A.2	Pikapaloposti	46
Liite B	Auton lämmitysjohtot	47
Liite C	Avainturvallisuus	48

1 Johdanto

Pelastussuunnitelman laadinta, ylläpito ja tiedottaminen perustuvat pelastuslain (379/2011) vaatimukseen. Tässä pelastussuunnitelmassa on selostus:

1. vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
2. rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
3. henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
4. mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä. (Pelastuslaki 379/2011, 15 §.)

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen henkilöille. (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011, 2 §.)

Pelastuslaissa on myös muita vaatimuksia turvallisuudelle, näistä tärkeimpinä:

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:

1. tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen;
2. rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;
3. pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista;
4. pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon. (Pelastuslaki 379/2011, 9 §.)

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

1. sammutus-, pelastus- ja torjuntakalusto;
2. sammutus- ja pelastustyötä helpottavat laitteet;
3. palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet;
4. poistumisreittien opasteet ja valaistus;
5. väestönsuojien varusteet ja laitteet. (Pelastuslaki 379/2011, 12 §.)

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

1. ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
2. varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
3. varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
4. ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi. (Pelastuslaki 379/2011, 14 §.)

2 Kohteen perustiedot

Luokkatiloja, työhuoneita, puhelinkeskus, opintoneuvontatilat, neuvottelutiloja, auditorioita, arkistotilat, sosiaalitilat, serveritilat, ruokala.

2.1 Perustiedot

Kiinteistön nimi	Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus / VAMK
Kiinteistön kutsumanimi	Wolffintie 30
Kiinteistön osoite	Wolffintie 30 65200 VAASA
Rakennusten määrä	1
Toimijoiden määrä	3
Kiinteistön omistaja	Kiinteistö Oy Palosaaren kampus
Pinta-ala	14 294 m ²
Kerrokset	4
Paloluokka	P1
Rakennusmateriaali	Teräsbetoni
Käyttötarkoitus	Oppilaitos

2.2 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Pohjanmaa. Pelastuslaitoksen arvioitu saapumisaika kohteeseen on n. 5 minuuttia.

Paloilmoittimen hoitaja	Jimmy Annala TeeSe Botnia
Paloilmoittimen keskuksen sijainti	Pääovella
Kiinteistönhoito	TeeSe Botnia
Sähköntarjoaja	Vaasan sähkö puh. 063245700 http://www.vaasansahko.fi/
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Avarn Security (AVARN) puh. 0106202000 päivystys puh. 0106202000
Kokoontumispaikka	Takapihan pysäköintialue, tupakkakatoksen takana.
Varakokoontumispaikka	Palosaaren koulun piha, Wolffintie 25
Väestönsuojien määrä	3
Väestönsuojan sijainti VSS1	A-osan kellarikerros, WA 011 - WA 013
Väestönsuojan sijainti VSS2	A-osan kellarikerros, WA 026, WA 028 - WA 029
Väestönsuojan sijainti VSS3	B-osan kellarikerros, WB 024 - WA 025
Lämmitysmuoto	Kaukolämpö
Veden pääsulku	Pääsulku sijaitsee kellarikerroksessa, tilassa A0036
Sähköpääkeskus	C-osan alakerrassa.
Ilmanvaihtokone	Katolla
Ilmanvaihdon hätä-seis	A-osan 1.kerroksessa, paloilmoittimen vieressä

Kiinteistön tilat

Toimijat

Sijainti	Nimi
-	A-osa
-	B-osa
-	C-osa

Henkilömäärät

A-osa

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	1 000–1 500	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0
<i>Henkilöstöä 1.kerroksessa 46, 2.kerroksessa 25, 3.kerroksessa 19. Oppilaspaikkoja kellarissa 61, 1.kerroksessa 195, 2.kerroksessa 579 ja 3.kerroksessa 406</i>			

B-osa

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	450–600	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0
<i>Henkilöstöä kellarissa 6, 1.kerroksessa 20. Oppilaspaikkoja kellarissa 44, 1.kerroksessa 204 ja 2.kerroksessa 197. Lisäksi 250 ravintolapaikkaa.</i>			

C-osa

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	300–350	0	0
Viikonloppuisin	0	0	0
<i>Henkilöstöä kellarissa 34 ja 1.kerroksessa 6. Oppilaspaikkoja kellarissa 47 ja 1.kerroksessa 246</i>			

Yhteensä

	Päivällä	Illalla	Yöllä
Arkisin	1 000	500	0
Viikonloppuisin	500	500	0

3 Organisaatio

3.1 Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuuspäällikkö, kiinteistöpäällikkö

Sanna Torkko
puh. 0407594524
sanna.torkko@vamk.fi

Turvallisuusvalvoja, vahtimestari

Kim Peltonen
puh. 0400663263

Huoltomies

Jimmy Annala
TeeSe Botnia
puh. 0405153094
jimmy.annala@teese.fi

-

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2, VSS3

Kim Peltonen

3.2 Kiinteistön työsuojeluorganisaatio

Työsuojelupäällikkö

Anna Sjöholm
anna.sjoholm@vamk.fi

Työsuojeluvaltuutettu

Anne Puska
anne.puska@vamk.fi

-

3.3 Turvallisuusorganisaation tehtävät

Ammattikorkeakoulun johto

- Vastaa, että turvallisuusasioissa toimitaan lakien, asetusten ja määräysten mukaisesti.
- Ohjaa turvallisuutta asettamalla tavoitteita, varmistamalla tarpeelliset voimavarat ja valvomalla toteutusta.
- Hyväksyy pelastussuunnitelman, valmiussuunnitelman, kriisiviestintäohjeet, työsuojelun

toimintaohjeet sekä muut turvallisuusohjeet turvallisuustyöryhmän tai turvallisuuspäällikön esityksen pohjalta.

- Määrittelee turvallisuusperiaatteet sekä riskienhallinnan tason toiminnan kehittämisessä.
- Päättää laajoissa onnettomuus- ja vahinkotilanteissa toiminnan jatkamisesta tai keskeyttämisestä sekä vastaa tapahtumaan liittyvästä tiedottamisesta. Kriisiviestinnän tiedotusvastuut määritellään tarkemmin viestintäyksikön ylläpitämässä kriisiviestintäsuunnitelmassa.

Turvallisuustyöryhmä

- Toimii esittelevänä, valmistelevana ja kehittävänä ryhmänä turvallisuusasioissa.
- Turvallisuustyöryhmälle voit esittää turvallisuuteen liittyviä kehitysideoita.

Turvallisuuspäällikkö

- Vastaa pelastussuunnitelman valmistelusta ja ajan tasalla pitämisestä.
- Osallistuu turvallisuustyöryhmän jäsenenä myös muiden turvallisuusohjeiden valmisteluun ja turvallisuuden suunnitteluun.
- Kehittää ja ylläpitää turvallisuutta ja pelastustoimintaa.
- Huolehtii henkilöstön turvallisuuskoulutuksesta (ensiapu, paloturma- poistumisturvallisuus jne.)
- Tiedottaa turvallisuusasioista johdolle ja henkilökunnalle.
- Johtaa turvallisuushenkilöstön toimintaa onnettomuus- ja vahinkotilanteissa kunnes palokunta/poliisi tulee paikalle.
- Ylivahtimestari toimii turvallisuuspäällikön varahenkilönä onnettomuus- ja vahinkotilanteissa.

Muu turvallisuus henkilöstö (vahtimestarit)

- Valvovat alueensa turvallisuusasioita kuten esim. palo-ovien sulkemista/sulkeutumista, sammuttimien ja ensiapukaappien sijoitusta ja kuntoa sekä yleistä järjestystä ja siisteyttä.
- Raportoii turvallisuus asioissa havaitsemistaan puutteista kiinteistö- ja turvallisuuspäällikölle.
- Osallistuvat pelastus-, sammutus-, ensiaputoimenpiteiden käynnistämiseen yhdessä turvallisuuspäällikön kanssa.

3.4 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Huoltoyritys	TeeSe Botnia		
Vartiointiliikkeen yhteystiedot	Avarn Security (AVARN)	0106202000	0106202000

Huolto

	Nimi	Puhelinnumero
Käsisammutin: Huoltohenkilö		063189600
Lukitus: Huoltohenkilö	Vahtimestarit	0408667547
Pikapaloposti: Huoltohenkilö		063189600
Poistumisopastus: Huoltohenkilö		063189600

3.5 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

4 Henkilökunnan koulutussuunnitelma

Henkilökunnalle järjestetään turvallisuuskoulutusta vuosittain. Turvallisuuskoulutuksella pyritään turvallisuusosaamisen kehittämiseen laaja-alaisesti.

Ensiapukoulutus EA-1 tai lyhyempi hätäensiapukurssi järjestetään vähintään joka kolmas vuosi. Lisäksi EA-1 koulutuksen omaaville voidaan järjestää täydennyskoulutuksia tai EA-2 koulutusta tilanteen mukaan.

Tulipalon sammutusharjoituksissa käytetään Pohjanmaan pelastuslaitoksen, vapaaehtoisen palokunnan tai SPEK:in asiantuntijoita. Sammutuskoulutusta järjestetään vuosittain.

Pelastautumis(poistumis) harjoituksia järjestetään vähintään joka toinen vuosi.

Pelastussuunnitelman sisältöön perustuvia turvallisuustiedotteita laaditaan turvallisuuspäällikön toimesta henkilökunnalle. Tiedotteet julkaistaan portaalin henkilöstöuutisissa ja kaikki kuluneen vuoden tiedotteet löytyvät myös portaalin turvallisuussivuilta.

Henkilöstölle annettu turvallisuuskoulutus dokumentoidaan ja arkistoidaan turvallisuuspäällikön toimesta. Dokumenttiin kirjataan koulutuksen laatu, ajankohta sekä koulutukseen osallistuneiden etu- ja sukunimi.

5 Riskit

Turvallisuuden näkökulmasta riski tarkoittaa onnettomuuden todennäköisyyden ja seurausten yhdistelmää. Tärkeä osa turvallista kiinteistöä on turvallisuusriskien tunnistaminen ja niiden seurausten arviointi. Seuraavilla sivuilla on tunnistettu riskit, jotka kohdistuvat ihmisiin, omaisuuteen ja ympäristöön. Tunnistettuihin riskeihin on laadittu toimenpide-ehdotukset, joilla riskejä voidaan poistaa, vähentää ja hallita. Vain tunnistettua riskiä voidaan hallita.

Kiinteistöön ja henkilöihin kohdistuvat riskiluokat:

- Tapaturmat
- Tulipalovaarat
- Vesivahingot
- Sairauskohtaukset
- Säteily- tai kaasuvaara
- Myrskyvauriot
- Murrot, ilkivalta yms.

5.1 Tapaturmat

Riskit

- kaatuminen
- liukastuminen
- kompastuminen
- lumen tai jään tippuminen ihmisen päälle
- liikenneonnettomuus

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Lumen ja jään kerääntymistä katoilla on seurattava talvisin.
 - Vaaranpaikoista tulee ilmoittaa välittömästi kiinteistöhuoltoyhtiölle.
 - Vaaratilanteissa kulku tai pysäköiminen tulee estää lumen tai jään putoamisvaara-alueelle.
- Piha-alue pidetään siistinä ja kunnossa.
 - Talvikunnossapidosta huolehditaan.
- Läheltä piti -tilanteisiin puututaan viivytyksettä. Läheltä piti -tilanteet tutkitaan ja tehdään

tarvittavat toimenpiteet vastaavanlaisten tapahtumien varalle ja niiden estämiseksi.

- Henkilökunnalle on järjestetty ensiapukoulutusta.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Yleisiin ensiapuohjeisiin tulee jokaisen tutustua.
 - Seuraavien toimijoiden ensiaputaitoiset henkilöt on kartoitettu: A-osa.

5.2 Tulipalovaarat

Riskit

- Ihmisen toiminta
 - huolimaton tupakointi
 - tavaroiden säilyttäminen kulkukäytävillä
 - tavaroiden säilyttäminen porraskäytävissä
 - sähkölaitteiden päälle unohtuminen
- Sähkölaitteet
 - oikosulut
 - rikkinäiset sähkölaitteet
- Tuhopoltto
 - palokuormaa rakennuksen seinustalla
- Turvallisuusjärjestelyt
 - paloilmoitinlaitteen vika
 - sammuttimien tarkastus tekemättä
 - palopostien huolto tekemättä
 - merkkivalokeskuksen huollon puute
- Muut

Palovaarallisia kohteita ovat muun muassa tekniset tilat ja muut vastaavat kiinteistön tilat.

Seuraukset

- omaisuusvahingot
- savuvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Ihmisen toiminta
 - Suoritetaan vuosittain omatoimiset palotarkastukset kiinteistössä.
 - Poistumisturvallisuudesta on huolehdittava:
 - henkilökunta pitää poistumistiet vapaina.
 - aktiivinen puuttuminen epäkohtiin.
 - Pelastussuunnitelma pidetään ajan tasalla ja siihen perehdytään.
- Sähkölaitteet
 - Sähkökorjaukset ja asennukset teetetään TUKES:in rekisteristä löytyvällä ammattilaisella. Urakoitsijalla on oltava riittävät asennusoikeudet ja hänellä on oltava kokemusta vastaavista töistä.
 - Sähköpääkeskukset on merkitty ja niiden edustoilla ei säilytetä tavaraa.
- Tuhopoltto
 - Ylimääräistä palokuormaa ei kasata.
- Turvallisuusjärjestelyt
 - Kohteessa on automaattinen paloilmoitinjärjestelmä.
 - Paloilmoitinlaitteistojen testit ja huoltotyöt suoritetaan huolto-ohjelman mukaisesti.
 - Kiinteistössä on alkusammutusvälineet.
 - Alkusammutuskalusto tarkastetaan määräysten mukaan.
 - Poistumistiet on merkitty opastein.
 - Tulitöiden vastuuhenkilöt on määritetty.
- Muut
 - Ilmanvaihto ja nuohous
 - IV-kanavien nuohousväli on yleensä 10 vuotta

5.3 Vesivahingot

Riskit

- Ympäristö
 - tulva
 - rankkasade
- Rakenteet
 - rakenteiden vesitiiviyyden pettäminen
 - rakentamis- ja materiaalivirheistä johtuva tapaturma
 - putkirikko
- Laitteet
 - pesukoneiden ja kylmäkoneiden rikkoontuminen

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakenteet
 - LVI-työt, -tarkastukset ja -asennukset teetetään vain ammattilaisella.
 - LVI-urakoitsijalla tulee olla riittävät asennusoikeudet ja urakoitsijan täytyy olla toteuttanut vastaavanlaisia töitä aiemmin.
 - Putkistojen kuntoarvio suoritetaan säännöllisesti.
 - Katolta ja ränneistä tulee poistaa lehdet ja roskat.
- Laitteet
 - Kodinkoneiden valvotun käytön ja kunnossapidon tärkeyden korostaminen.
 - Pesukoneen ja astianpesukoneen suodattimet ja nukkasihdi on puhdistettava säännöllisesti.
 - Jääkaapin takaosa on imuroitava kerran vuodessa. Tässä yhteydessä tarkastetaan silmämääräisesti jääkaapin kunto myös kompressorin ja valuma-astian osalta.

5.4 Sairauskohtaukset

Riskit

- sydäninfarkti
- diabeettinen sokki
- aivoinfarkti
- aivoverenvuoto
- epilepsia
- pyörtyminen

Seuraukset

- henkilövahingot
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Avun saannin nopeuden takaaminen kiinteistön alueella.
- Pelastussuunnitelman liitteenä oleviin ensiapuohjeisiin tutustutaan ja ensiapua harjoitellaan.
- Henkilökunnalle on järjestetty ensiapukoulutusta.
- Ensiaputarvikkeita on hankittu ja niitä uusitaan säännöllisesti.
- Ambulanssin opastus on järjestetty ja ohjeistettu henkilökunnalle.
- Pelastusajoneuvojen pysäköiminen mahdollistetaan ulko-ovien eteen.

5.5 Säteily- tai kaasuvaara

Riskit

- radioaktiivisen aineen tai vaarallisen kaasun joutuminen ympäristöön
- vaarallisen aineen kuljetusonnettomuus
- onnettomuus ydinvoimalaitoksessa

Seuraukset

- säteily sairaudet
- kuolema

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Joditablettien hankkiminen tarpeiden mukaan (2 tabl./henkilö).
- Kiinteistössä on väestönsuoja, johon voi suojautua säteilyvaaratilanteessa.
- Väestönsuojan toimintakuntoa ylläpidetään.
- Väestönsuojanhoitaja on nimetty ja koulutettu tehtäviinsä.
- Ilmastoinnin hätäpysäytys on merkitty ja henkilökunnan tiedossa.
- Pelastussuunnitelmassa on toimintaohjeet tilanteiden varalle.

5.6 Myrskyvauriot

Riskit

- erilaiset luonnonilmiöt

Seuraukset

- sähkökatkot
- omaisuusvahingot
- henkilövahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Rakennuksen ja ulkoalueiden kunnosta huolehditaan.
- Viranomaisten ulkonaliikkumiskieltoa on noudatettava.
- Sisälle suojautuessa pysytään kaukana ikkunoista ja lasiovista.
- Varaudu omatoimisesti pitkäaikaisiinkin sähkökatkoihin esimerkiksi seuraavasti:
 - valaisin ja paristot

5.7 Rikollinen toiminta

Riskit

Seuraukset

- omaisuusvahingot

Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt

- Murto
 - Arvoesineiden merkitseminen ja kuvaaminen.
 - Kiinteistössä on tallentava kameravalvontajärjestelmä.
 - Kiinteistössä on rikosilmoitinjärjestelmä.
- Ilkivalta
 - Yleisen siisteyden ja järjestyksen valvominen ja epäkohtiin puuttuminen aktiivisesti.
 - Graffitien ja muiden töhryjen puhdistus viipymättä.
- Henkilökunnalla on velvollisuus ilmoittaa epäkohdista.

6 Turvallisuusjärjestelyt

6.1 Toimitilaturvallisuus

Kiinteistössä on kameravalvonta

Kameravalvonta

Sijainti	Ulko-ovilla sekä yleisissä tiloissa
Kuvaus	Tallentava kameravalvonta, jonka materiaalia voidaan käyttää rikosten selvittämiseen sekä ennaltaehkäisyyn. Tallenteita saavat tarkastella rekisteriselosteessa mainitut henkilöt.

Kiinteistössä on murtohälyttimiä

Murtohälytin

Sijainti	Kiinteistö
Kuvaus	Rakennuksessa on hälytysjärjestelmä, joka on kytketty vartiointiliikkeen päivystyskeskukseen. Liikkuminen kiinteistössä yöaikaan laukaisee talon sisällä olevat hälytyslaitteet. Vartiointiliikkeen vartija tarkistaa kohteen hälytyksen sattuessa. Jokaisen kiinteistössä liikkuvan tulee kyetä todistamaan henkilöllisyytensä vartijalle tämän sitä tiedustellessa.

Valvonta

Hälytysvalvonta

Sijainti	Wolffintie 30
----------	---------------

Aulavahtimestari

Sijainti	Wolffintie 30, A-osan infopisteessä
Kontakti	Kim Peltonen
Toissijainen kontakti	Esa Lohikoski

Piirivalvonta

Sijainti	Wolffintie 30
----------	---------------

Kiinteistössä on lukituksia

Lukitus

Tyyppi	iLoq
Kuvaus	Kiinteistön lukitusjärjestelmä on toteutettu elektronisesti suojatuilla Iloq- avaimilla. Rakennuksen avaimien käyttöoikeuksia luovutetaan vain todellisen käyttötarpeen mukaisesti.
Huoltohenkilö	Vahtimestarit puh. 0408667547

6.2 Sammutuskalusto

Sijainti	Sammutuskalusto	Kuvaus
Rakennuksen kaikissa osissa	Käsisammutin	Rakennuksessa on rakennusluvan edellyttämät käsisammuttimet. Alkusammuttimia on rakennuksen kaikissa osissa.
Rakennuksessa on rakennusluvan edellyttämät palopostit.	Pikapaloposti	

Alkusammuttimet tulee tarkastaa:

- vähintään vuoden välein kun käsisammutin on alttiina sammuttimen toimintakuntoon vaikuttaville tekijöille, kuten kosteudelle, tärinälle tai lämpötilojen vaihtelulle (ulkotilat)
- vähintään kahden vuoden välein (sisätilat)

Pikapalopostit tulee tarkastaa:

- Pikapalopostien toimivuus tulee tarkastaa vuoden välein. Pikapalopostien letkujen koeponnistus tulee tehdä viiden vuoden välein.

6.3 Suojelumallit

Wolffintie 30

Tyyppi	Kerrokset	Toteutuksen kuvaus
Kerrosvastaava		

6.4 Turvalaitteet

Poistumisopastus

Poistumisopastuksella osoitetaan poistuminen rakennuksesta. Viallisista tai puutteellisista opasteista on ilmoitettava kiinteistöhuoltoon.

Poistumisopastus

Sijainti	Poistumisreiteillä
Huoltohenkilö	Kiinteistö Oy Palosaaren kampus puh. 063189600

Ilmanvaihdon pysäytys

Mikäli rakennukseen kohdistuu ulkoinen vaara, kuten palokaasut viereisestä rakennuksesta, tulee ilmanvaihto sulkea. Tällöin pelastusviranomainen antaa yleensä hätätiedotteen, jossa annetaan myös lisäohjeita ja kehoitus ilmanvaihdon pysäytykseen.

Ilmanvaihdon saa pysäyttää kuka tahansa.

Ilmanvaihdon pysäytys: A-osan 1.kerroksessa, paloilmoittimen vieressä

6.5 Ensiapu

Työturvallisuuslain (738/2002) 46 § mukaan työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä, annettava ohjeet ensiavun saamiseksi sekä varattava työpaikalle tai sen välittömään läheisyyteen riittävä määrä asianmukaisia ensiapuvälineitä.

- Ensiapukoulutusta on järjestetty.
- Ambulanssi ohjataan: Wolffintie 30 pääsisäänkäynnille.
- Ensiaputarvikkeista vastaa: Sanna Torkko.

Kiinteistössä on saatavilla ensiaputarvikkeita seuraavasti:

Tarvike	Sijainti
Ensiapulaukku	Infopiste
Defibrillaattori	A-osan 1. kerroksen käytävällä infopisteen lähellä hissien vieressä
Ensiapulaukku	A-osa, Infopiste
Defibrillaattori	A-osa, Infopiste

6.6 Paloturvallisuus

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän tarkoituksena on varoittaa kiinteistön käyttäjiä alkavasta palosta. Järjestelmä havaitsee tulipalon nopeasti ilmaisimien reagoimalla paloon ja palokellot alkavat soida. Järjestelmä välittää hälytyksen automaattisesti hätäkeskukseen.

Automaattinen paloilmoitinjärjestelmä

Sijainti	A1135
Kuvaus	Rakennus on varustettu automaattisella paloilmoitinjärjestelmällä. Paloilmoitinkeskus sijaitsee pääovella. C-osan hälytyksistä vastaava alakeskus sijaitsee A ja C osan välisessä tuulikaapissa. Paloilmoitinkeskusta saa käyttää vain siihen koulutuksen saanut, erikseen nimetty henkilö (Kari Rapo). Paloilmoitinlaitteen hoitaja sekä työvuorossa olevat vahtimestarit huolehtivat siitä, että paloilmaisinkokeiluista, irtikytkennästä sekä palohälytyksistä informoidaan turvallisuuspäällikölle sekä tarvittaessa muulle henkilökunnalle.
Keskuksen sijainti	Pääovella
Hoitaja	Jimmy Annala TeeSe Botnia
Hoitajan varahenkilö	Jari Hanka TeeSe Botnia puh. 0405153099

Ilmoituksensiirtoyhteyden toiminnallisuuden varmistaminen

- Määräaikaishuollot ja vikakorjaukset
- Ilmoituksensiirtoyhteyden kuukausikokeilu
- Määräaikaistarkastukset

Toimenpiteet ilmoituksensiirtoyhteyden vian ilmaantuessa

Mikäli havaitaan vika ilmoituksensiirtoyhteydessä, järjestetään kiinteistössä valvonta tehostetusti henkilökunnan voimin.

- Yhteys hätäkeskukseen
- Päivystäjä valvomaan paloilmoitinkeskusta
- Päivystäjä suorittaa tarvittaessa hätäilmoituksen ja opastaa pelastuslaitosta palokohteeseen

Palo-osastointi

Palo-osastoinnin tarkoitus on palon sattuessa estää palokaasujen ja palon leviäminen sekä turvata ihmisten poistuminen. Tämän takia on erityisen tärkeää, että palo-ovet pidetään kiinni. **Palo-ovia ei saa kiilata auki.**

Palo-osaston koko on yleensä rajoitettu siten, että osastossa syttyvä palo ei aiheuta kohtuuttoman suuria omaisuusvahinkoja.

Kiinteistössä on seuraavat palo-ovet:

Sijainti	Palo-oven tyyppi	Kerros
Wolffintie 30	E15	

Poistumisreitit

Poistumisturvallisuuden periaatteena on, että rakennuksen kaikista tiloista on joka hetki päästävä poistumaan vähintään kahta kulkureittiä pitkin ilman avainta tai muuta oven avausvälinettä. Ovia ei saa pitää työaikana takalukossa. Uloskäyntien edessä ei saa säilyttää tavaraa.

Kokoontumispaikka: Takapihan pysäköintialue, tupakkakatoksen takana.

Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinäintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinäintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Tulitöille on aina niiden palovaaran vuoksi harkittava vaihtoehtoisia menetelmiä.

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulityöluvan. Tulityön suorittajalla on oltava voimassa oleva tulityökortti.

Tulityölupia voivat myöntää seuraavat tulitöiden vastuuhenkilöt:

Jonas Nyman

KoY Palosaaren kampus

jonas.nyman@bcconsulting.fi

Paloilmoitinlaitteiston hoitajan on huolehdittava tarpeellisista irtikytkennöistä, jotta tulityöt tai muut remonttityöt eivät aiheuta aiheetonta paloilmoitusta.

Mahdolliset paloilmoitinjärjestelmän irtikytkennät on kytkettävä takaisin päälle.

7 Muut järjestelyt

7.1 Ilmanvaihtokone

Ilmanvaihtokone

Sijainti	Katolla
Kuvaus	Ilmanvaihtokoneen tyyppi: Koneellinen ilmanvaihto
Hätä-seis-painikkeen sijainti	A-osan 1.kerroksessa, paloilmoittimen vieressä
Huoltohenkilö	Jimmy Annala TeeSe Botnia

8 Pelastussuunnitelman perehdytys

Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että Vamkin henkilökunta perehdytetään pelastussuunnitelman sisältöön ja jokaiselle henkilökuntaan kuuluvalla on pääsy pelastussuunnitelman verkkoversioon. Lisäksi kiinteistön huoltomiehelle tiedotetaan pelastussuunnitelman verkkoversiosta.

Kaikki turvallisuusasiakirjat löytyvät portaalin turvallisuussivuilta.

Ensiaputaitoiset

Wolfintie 30 henkilöstöstä vähintään 5 % on ensiapukoulutuksen sekä alkusammutuskoulutuksen saaneita. Turvallisuuspäällikkö pitää yllä ajantasaista listausta koulutuksen suorittaneista henkilöistä.

9 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

9.1 Turvallisuusorganisaatio

Kiinteistön turvallisuushenkilöt

Turvallisuuspäällikkö, kiinteistöpäällikkö

Sanna Torkko
puh. 0407594524
sanna.torkko@vamk.fi

Turvallisuusvalvoja, vahtimestari

Kim Peltonen
puh. 0400663263

Huoltomies

Jimmy Annala
TeeSe Botnia
puh. 0405153094
jimmy.annala@teese.fi

-

Väestönsuojan hoitaja VSS1, VSS2, VSS3

Kim Peltonen

9.2 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: 112

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellessään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää ti-

lanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatua siinä luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatua luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti:

Wolffintie 30 pääsisäänkäynnille

9.3 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Wolffintie 30, VAASA**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

9.4 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Käytä paloilmoininpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoininpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa (osoite ja kerros) ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.
- Hätätilanteessa pelastuslaitosta ohjataan seuraavasti: Wolffintie 30 pääsisäänkäynnille

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Takapihan pysäköintialue, tupakkakatoksen takana.

Varakokoontumispaikka: Palosaaren koulun piha, Wolffintie 25

Opettajan erityistehtävät poistumistilanteessa

- Ohjaa omat opiskelijasi kokoontumispaikalle (rakennuksen takana oleva p-alue).
- Sulje ovet ja ikkunat perässäsi.
- Poistu itse ryhmäsi viimeisenä rakennuksesta.
- Odota kokoontumispaikalla, kunnes saat lisäohjeita.

Turvallisuushenkilöstön erityistehtävät poistumistilanteessa

- Akuutissa tilanteessa vahtimestarit sekä turvallisuuspäällikkö ohjaavat rakennuksesta poistuvia ihmisiä kokoontumispaikalle.
- Varmistetaan liikuntarajoitteisten pääsy ulos.
- Lopuksi varmistetaan, että tilat ovat tyhjät ja siirrytään kokoontumispaikalle

9.5 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

9.6 Toiminta palohälytystilanteessa

Rakennuksessa on automaattinen paloilmoitinlaitteisto, joka antaa hälytyksen pelastuslaitokselle. Palohälytyksen kuullessaan jokaisen on viipymättä poistuttava rakennuksesta.

- Ota mukaasi ulkovaatteet, jos ne ovat lähettyvilläsi.
- Sulje ovet ja ikkunat.
- Käytä poistumiseen lähintä mahdollista poistumistietä.
- Opasta asiakkaita ja vieraita.
- Soita turvallisesta paikasta numeroon **112** ja anna lisätietoja tilanteesta. Samalla varmistat, että hätäkeskus on saanut tiedon palosta.
- Siirry kokoontumispaikalle, älä jää sisäänkäyntien edustoille.
- Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman erillistä lupaa.

Kokoontumispaikka: Takapihan pysäköintialue, tupakkakatoksen takana.

Vaara on ohi vasta, kun pelastuslaitos antaa luvan palata rakennukseen. Kiinteistön turvallisuushenkilöstö välittää tiedon sisälle siirtymisestä henkilökunnalle.

9.7 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Takapihan pysäköintialue, tupakkakatoksen takana.

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Palosaaren koulun piha, Wolffintie 25

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pitempiaikaista suojautumista varten.

9.8 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

9.9 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - huoltomiehelle: TeeSe Botnia
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: Pääsulku sijaitsee kellarikerroksessa, tilassa A0036
- Sähköpääkeskus: C-osan alakerrassa.

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Ilmoita kiinteistönhoidolle ja tarvittaessa hätäkeskukseen **112**.

9.10 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkaustilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Pyri ohjaamaan uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille. Tapauksen jälkeen ilmoita tapahtuneesta tarvittaessa poliisille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Tilanteen jälkeen, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi poliisille. Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

Toiminta ampuma-asetilanteessa

- Poistu vaara-alueelta, jos se on turvallisesti mahdollista.

Jos poistuminen ei ole turvallista:

- Mene luokkaan tai vastaavaan
- Lukitse ovi tai laita kalusteita oven/ ovien eteen siten, että oven painiketta ei voi käyttää
- Kasaa oven eteen kalusteita
- Sammuta valot
- Käy makaamaan oviseinän viereen, jos seinämateriaali on esim. tiiltä tai betonia tai etsi muuten turvallinen paikka
- Ota yhteys hätäkeskukseen 112 ja kerro tilanteesta. Ilmoita kerros, huoneen/ luokan numero
- Vältä muuten puhelimen käyttöä
- Jos käytävillä on savua, älä mene savuisiin käytäviin, pysy luokassa ja yritä tukkia mahdollisia aukkoja märillä vaatteilla tms.
- Odota poliisin/ pelastusviranomaisten/ koulun henkilökunnan lisäohjeita
- Toimi lisäohjeiden mukaisesti

9.11 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Mikäli soittaja kertoo pommin räjähtävän heti tai alle 2 tunnin kuluessa, soita hätänumeroon 112. Mikäli soittaja kertoo pommin räjähtävän vasta yli 2 tunnin kuluttua, soita turvallisuuspäällikölle 029 449 8527 ja mikäli numero ei vastaa, soita hätänumeroon 112.

Jos vastaanotat pommiuhkaussitoon, ole rauhallinen ja toimi seuraavasti:

Kuuntele tarkasti uhkauksen esittäjän viesti:

- Mitä
- Missä
- Milloin
- Miten
- Kuka

Toimenpiteet:

- Tee puhelun aikana tarkkoja muistiinpanoja.
- Tee puhelusta selkeä ilmoitus hätäkeskukseen 112.
- Tee puhelusta viipymättä selkeä ilmoitus turvallisuushenkilöstölle, joka arvioi jatkotoimia.
- Ryhdy tarvittaviin toimenpiteisiin saamiesi ohjeiden mukaisesti.

Vakavasti otettavissa ja kiireellisissä tapauksissa koko rakennus tyhjennetään välittömästi:

- Siirry ohjeiden mukaisesti kokoontumispaikalle.
- Ota mukaasi puhelin, avain, reppu ja välttämättömät henkilökohtaiset tavarasi.
- Toimi kokoontumispaikalla saamiesi ohjeiden mukaisesti.

ÄLÄ KOSKE OUTOIHIN ESINEISIIN JÄTÄ TIEDOTTAMINEN POLIISIN JA JOHDON TEHTÄVÄKSI.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille yleiseen hätänumeroon 112.
- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

9.12 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
 - pysyttele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
 - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
 - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.
- Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuletta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.
- **Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja. Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (joditabletteja tulisi olla 2/henkilö).**

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilla osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilla www.pelastustoimi.fi.

9.13 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvavalot jäävät palamaan.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon.

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

9.14 Yleisohjeet hätä- ja kriisitilanteeseen

Ensimmäisten toimintavastuu hengen ja terveyden pelastamiseksi on jokaisella itsellään ja koulun turvallisuusorganisaatioon kuuluvilla henkilöillä.

- Tilannearvio
- Pelastustoimet
- Ensiaputoimet
- Avun hälyttäminen hätänumerosta 112
- Välittömässä vaarassa olevien varoittaminen

Yhteys koulun turvallisuusasioista vastaaviin

- Rehtori puh. 040-076 1619
- Kiinteistöpäällikkö puh. 040-578 7194
- Turvallisuuspäällikkö Puh. 029-449 8527

Johtovastuu eri tilanteissa

- Pelastusviranomaisilla on johtovastuu onnettomuuksissa
- Poliisilla on johtovastuu rikostilanteissa
- Rehtori vastaa koulun turvallisuus- ja kriisihenkilöstön toiminnasta
- Viranomaiset järjestävät kaupungin kriisiryhmän ym. tahojen kriisiapua
- Ammattikorkeakoulun tiedotusvastuut löytyvät organisaation kriisiviestintäohjeesta.

Tiedottaminen ja riskiryhmässä olevien varoittaminen rehtorin johdolla huomioiden kriisin laajuus ja kriisiviestintäohjeet.

- Sisäinen: mm. henkilöstö, oppilaat, kaupungin viestintäyksikkö
- Ulkoinen: omaiset ja media

Koulun kriisiryhmä koolle

1. Välittömän psyykkisen ja sosiaalisen tuen organisointi ja yhteydenpito kaupungin kriisiryhmän kanssa.
2. Koulutyön mahdollisimman nopea normalisointi
 - Tilat, lukujärjestys, opetus, ruokailut jne.
 - Tarkemmat ohjeet isoissa ja pitkittyneissä häiriötilanteissa tulevat valmisteilla olevaan valmiussuunnitelmaan.

Seuranta ja toiminnan arviointi eri toimijoiden yhteistyönä

- Koulun oppilaiden, henkilökunnan ja heidän omaistensa kannalta
- Viranomaisten ja kuntalaisten kannalta sekä sovitaan jatkotoimenpiteistä ja valmiuksien parantamisesta

9.15 Aseellinen uhka käytävällä

Kuuluta tai käske

A. Ihmiset luokkahuoneisiin lukkojen taakse

- Luokissa sijoittaudutaan uhan puoleiselle seinustalle, mahdollisimman etäälle luokan ovesta.
- Älä mene käytävälle ennen kuin henkilökunta tai viranomainen antavat luvan!

TAI

B. Poistumaan pihalta tai rakennuksesta vaarasta poispäin

- Tilanteen vaatiessa luokasta voidaan poistua ikkunan kautta.
- Tilanteen vaatiessa sovi kokoontumispaikka näköetäisyyden ulkopuolelle.
- Varmista kaikkien poistumien kokoontumispaikalle, rauhoita tilannetta kokoontumispaikalla.
- Kerro tilannetiedot paikalle saapuvalle poliisiviranomaiselle. Poliisin saavuttua tilanteen joh-

toivastuu siirtyä heille.

Estä rikospaikalla

- Esineisiin koskeminen, paikan siivoaminen ja muiden kuin poliisi- ja pelastusviranomaisen pääsy paikalle!

9.16 Ennalta ehkäisy, kiireettömät tapaukset ja jälkihoito

HUOM ! Akuuteissa tilanteissa tee heti hätäilmoitus numeroon 112 !

Kiireettömissä tapauksissa voit selvittää, tiedustella, sopia tai ilmoittaa asioita

Poliisille

- Pohjanmaan poliisitalon vaihteen kautta, ark. klo. 8.00-16.00, puh. 071 874 0511
- Käymällä itse virka-aikanaan poliisitalossa, Korsholmanpuistikko 45
- www.poliisi.fi –sivujen kautta

Pelastuslaitokselle

- Ammattikorkeakoulun palotarkastajan kautta, puh. Dan Gref 040-8373685
- Pohjanmaan pelastuslaitoksen vaihteen kautta, ark. klo. 8.00-16.00, puh. 325 1444
- Käymällä itse virka-aikaan pelastuslaitoksella, Sepänkyläntie 14-16
- www.pohjanmaanpelastuslaitos.fi –sivujen kautta

Lisää turvallisuustietoa ja -ohjeita löydät myös

A. Vamkin portaalista, turvallisuussivuilta

B. Ulkoisilta sivuilta:

- www.rikossentorjunta.fi
- www.stm.fi
- www.spek.fi
- www.ttl.fi

9.17 Kuulutusesimerkkejä

Tulipalo

"Rakennuksessa on palohälytys, pyydämme kaikkia siirtymään rauhallisesti rakennuksen takana sijaitsevalle kokoontumispaikalle".

"Attention, please ! There is a fire alarm in the building. Please leave the building and go to the rallying point. Rallying point is at the parking lot, behind the building."

Evakuointikäsky (pommiuhkautilanteessa)

Huomio, huomio! Tärkeä tiedotus kaikille yksikössä oleville. Pyydämme kaikkia poistumaan rauhallisesti ulos rakennuksesta kokoontumispaikalle. Kokoontumispaikka sijaitsee rakennuksen takana olevalla parkkipaikalla. Toistan...

Attention, please, attention please! The building will be evacuated as a safety precaution. Please go to your rallying point is the parking lot behind the building, behind the smoking shelter. I repeat...

10 Väestönsuojelu

Väestönsuojan tarkoitus on suojella ihmisiä sortumilta, räjähdyspaineelta, sirpaleilta, kaasuilta, säteilyltä ja tulipaloilta. Kiinteistössä on 3 väestönsuojaa. Jokaiselle väestönsuojalle on suositeltavaa valita väestönsuojanhoitaja ja hoitajan apulainen. Kiinteistön väestönsuojanhoidajien on hyvä opetella väestönsuojan laitteiden käyttö ja suojan käyttökuntoon laitto.

Kiinteistössä on 3 väestönsuojaa:

Sijainti	Suojaluokka	Varusteiden sijainti
A-osan kellarikerros, WA 011 - WA 013		
A-osan kellarikerros, WA 026, WA 028 - WA 029		
B-osan kellarikerros, WB 024 - WA 025		

Viranomaiset antavat ohjeita radiossa, jos on siirryttävä yleisiin väestönsuojoihin ja tiedon siitä, mihin yleisistä väestönsuojista ihmiset siirtyvät. Siirtyminen väestönsuojoihin tapahtuu siis aina viranomaisten kehotuksesta. Normaaliaikana tapahtuvat onnettomuudet eivät yleensä koskaan edellytä väestönsuojaan suojautumista, vaan sisälle suojautuminen riittää. Yleisissä väestönsuojissa on Suomessa yhteensä 110 000 suojapaikkaa.

11 Suojaväistö

Suojaväistöllä tarkoitetaan väestön siirtämistä johdetusti pois vaara-alueelta tilanteissa, joissa sen katsotaan aiheuttavan pienemmän riskin sisätiloihin suojautumiseen verrattuna. Tällaisia tilanteita ovat kaikki nopeasti kehittyvät vaarallisten aineiden onnettomuudet, voimakkaat palokaasujen aiheuttamat haitat, räjähdysvaara ja säteilytilanne.

Suojaväistö tehdään aina viranomaisten erillisen määräyksen perusteella. Viranomaiset ovat jo ennakolta suunnitelleet suojaväistön suorittamisen alueelta ja varanneet siihen tarvittavan kuljetuskaluston.

12 Irtaimiston säilytys

Erilaisten tavaroiden säilyttämisestä voi aiheutua tulipalon syttymisen tai leviämisen vaara, turvallisen poistumisen estyminen hätätilanteessa sekä tulipalon sammuttamisen vaikeutuminen.

Rakennuksen uloskäynnit on aina pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä.

Uloskäytävät, porrashuoneet, sisäiset käytävät ja varastojen kulkureitit

- Ei saa säilyttää mitään tavaraa.

Rakennusten alla tai läheisyydessä

- Ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa rakennusten seinustoilla, mm. roska-astiat, pahvipinot ja kuljetuslavat

Huom!

- Pelastusviranomaisen voi yksittäistapauksissa antaa poikkeuksia, esimerkiksi säilytettäväksi isomman määrän tai sallia säilytyksen eri paikassa tai rajoittaa säilytystä, jos turvallisuus sitä vaatii

13 Liitteet

Tässä pelastussuunnitelmassa on seuraavat liitteet:

- Alkusammuttimien käyttöohjeet
- Auton lämmitysjohdot
- Avainturvallisuus

Liite A Alkusammuttimien käyttöohjeet

A.1 Sammuttimet

- Kierrä sammutinta ylösalaisin ja ravista sammutinta, tämä varmistaa jauheen juoksevuuden.
- Vedä varmistinsokka irti.
- Lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Jos olet sisällä lähesty matalana lattianrajassa, tämä parantaa näkyvyyttä.
- Ota sammuttimen letkun päästä ote ja suuntaa sammutusaine liekkien juureen, älä katko liekkejä.
- Aloita sammuttaminen edestä ja jatka taaksepäin, tai alhaalta ylöspäin.
- Sammutusta voi tehostaa edestakaisin suuntautuvalla liikkeellä.
- Koko palava alue on peitettävä sammutepilveen.
- Liekkien sammuttua sammuttamisen voi lopettaa.
- Tarkkaile palanutta kohdetta ja varmistu, että palo on sammunut.
- Mikäli kohde syttyy uudelleen, toista sammutus.

A.2 Pikapaloposti

- Avaa pikapalopostikaappi. Riko tarvittaessa muovinen lukonsuojus esimerkiksi kolauttamalla sitä kyynärpäällä.
- Avaa sulkuventtiili ja vedä ulos tarvitsemasi määrä letkua.
- Käännä letkun päässä oleva suutin auki ja aloita sammuttaminen turvallisen matkan päästä.
- Suuntaa vesisuihku liekkien juureen ja jatka sammuttamista kunnes palo on sammunut.
- Varmista että palo on sammunut. Tukahduta tai kastele vielä mahdollisesti kytevät kohdat.

Älä aseta itseäsi vaaraan. Vältä savun hengittämistä. Mikäli palon sammutus ei onnistu, siirry turvaan. Sulje tilan ovi rajoittaaksesi paloa.

Liite B Auton lämmitysjohdot

Auton lämmitysjohto tulee turvallisuussyistä aina käytön jälkeen irrottaa pistorasiasta eikä pistorasiassa olevaa johtoa saa jättää esimerkiksi lämmitystolppaan roikkumaan. Myös pistorasiakotelon kansi on syytä pitää lukittuna.

Avoim pistorasiakotelo ja vapaasti roikkuva jännitteinen lämmitysjohto aiheuttavat sähköiskun vaaran. Jos pistokytin putoaa vesilätäkköön tai lumisohjoon, se saattaa tehdä ympärillä olevan alueen sähköiseksi. Lisäksi lämmitysjohto voi rikkoutua vaaralliseen kuntoon esimerkiksi paikoitusalueen lumenluonnin yhteydessä. Avoimena oleva pistorasiakotelo puolestaan on alttiina ilkeivallalle.

Käyttäjiä tulee ohjeistaa auton lämmitysjohtojen turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä. Yhtiö vastaa kiinteistön turvallisuudesta ja jos esimerkiksi ulkopuolinen henkilö loukkaa itsensä, on vastuu yhtiöllä. Myös auton käyttäjä, joka virheellisesti on jättänyt lämmitysjohtojen kiinni pistorasiaan, vastaa omalta osaltaan mahdollisista vahingoista.

Auton esilämmitykseen on käytettävä vain tarkoitukseen soveltuvaa lämmitysjohtoa ja autoihin tarkoitettua sisätilan lämmitintä. Jatkojohtojen käyttöä tulee välttää, sillä jatkojohtot eivät yleensä ole lapsisuojattuja ja ne joutuvat helposti maahan, jossa ne ovat alttiita vedelle, lialle ja lumelle. Liitäntäjohtojen ja pistokkeiden kunto tulee tarkistaa tai tarkistuttaa riittävän usein.

Jos auton sähkölämmityslaitteita ei käytetä tai niiden kunnosta ei huolehdi oikein, seurauksena saattaa olla sähköiskun vaara käyttäjälle tai muulle henkilölle. Myös palovaara on olemassa.

Liite C Avainturvallisuus

Luovutetuista avaimista on pidettävä kirjaa ja avainten palautuksesta on huolehdittava varsinkin avaimen haltijan työ- tai asumissuhteen päättyessä.

Avaimet luovutetaan käyttötarpeen mukaan kuittausta vastaan. Avaimien tulee olla jatkuvasti ne kuitanneen henkilön välittömässä hallinnassa. Itselle kuitattua avainta tai kulkutunnistetta ei saa luovuttaa kolmannelle osapuolelle missään tilanteessa.